Студијски програм: Докторске студије

Назив и шифра предмета: Интегрисано смањење ризика од катастрофа

Наставник: др Владимир Јаковљевић, редовни професор, др. Јасмина Гачић, ванредни професор, др Слађана Јовић, редовни професор, др Владимир М.Цветковић, доцент

Статус предмета: Изборни

Број ЕСПБ: 10

Услов: нема

Циљ предмета: Усвајање знања из области метода истраживања катастрофа, квантитативне и квалитативне истраживачке традиције и актуелних парадигми студија катастрофа; Стицање знања неопходних за разумевање политика, легислатива и институционалних оквира за смањење ризика од катастрофа, као и стицање знања за развијање и праћење напретка путем специфичних и мерљивих индикатора; стицање знања о мерама усмереним на спремност, ублажавање последица и превенцију различитих природних и антропогених катастрофа; свеобухватно стицање знања о смањењу ризика од катастрофа као државног и локалног приоритета са јаком институционалном основом за имплементацију; разумевање идентификације, процењивања и надгледања ризика од катастрофа и ојачавања система раног упозоравања; разумевање начина коришћења знања, иновација и образовања како би се изградила свест о безбедности и отпорности на ризике на свим нивоима; стицање знања о смањивању темељних фактора ризика и ојачавања спремности на атастрофе, како би се осигурао ефикасан одговор на свим нивоима; разумевање припремања и објављивања основних државних процена о статусу смањења ризика од катастрофа, у складу са капацитетима, потребама и политикама сваке државе; разумвање релевантних међународних правних инструмената везаних за смањење ризика од катастрофа; стицање знања о промовисању смањења ризика повезаног са постојећим климатским разликама у стратегије за смањење ризика од катастрофа и адаптацију на климатске промене; разумвање разноврсних националних напора ка успостављању добре праксе смањења ризика од катастрофа; стицање знања о различитим праксама за смањење ризика од катастрофа које се заснивају на вишеструким опасностима и које су мултисекторске, инклузивне и приступачне; стицање знања о мерама спречавања нових и смањење постојећих ризика од катастрофа кроз спровођење интегрисаних и инклузивних економских, структурних, правних, социјалних, здравствених, културних, образовних, еколошких, технолошких, политичких и институционалних мера; разумвање интеграције смањења ризика од катастрофа у развојне програме и планове, као и обезбеђење ресурса (људских и финансијских) неопходних за спровођење тих планова; разумевање идентификовања, процењивања и праћења ризика и побољшања раног упозоравања; стицање знања о информисању о ризицима од катастрофа, као и могућностима заштите које су доступне свима, а посебно грађанима у високо ризичним областима.

Исход предмета: Оспособљеност студената за: активно научно и прагматично осмишљавање, дизајнирање и имплементацију политика и стратегија смањења ризика од катастрофа на свим нивоима; реализацију научних истраживања из области студија катастрофа усмерених ка научној дескрипцији и експликацији свих релевантних мера и фактора који утичу на ублажавање ризика од катастрофа; стицање компетенција за савремено управљање ризицима од катастрофа применом интегрисаних мера усмерених ка њиховом смањивању; разумевање начина одабира и коришћења различитих мера смањења ризика од катастрофа; пројектовање научних истраживања из области студија катастрофа;

Садржај предмета: Методе истраживања катастрофа; Истраживачке традиције у области студија катастрофа; Теоријски оквири изучавања катастрофа; Парадигме у студијама катастрофа; Политике, легислатива и институционални оквири за смањење ризика од катастрофа; Развијање и праћење напретка на пољу смањења ризика од катастрофа путем специфичних и мерљивих индикатора; Структурне и неструктурне мере усмерене на спремност, ублажавање последица и превенцију различитих природних и антропогених катастрофа; Смањење ризика од катастрофа као државног и локалног приоритета са јаком институционалном основом за имплементацију; Идентификације, процењивања и надгледања ризика од катастрофа и ојачавања система раног упозоравања; Коришћење знања, иновација и образовања како би се изградила свест о безбедности и отпорности на ризике на свим нивоима; Смањивање темељних фактора ризика и ојачавања спремности на катастрофе, како би се осигурао ефикасан одговор на свим нивоима; Припремање и објављивање основних државних процена о статусу смањења ризика од катастрофа, у складу са капацитетима, потребама и политикама сваке државе; Међународни правни инструменти везани за смањење ризика од катастрофа; Промовисање смањења ризика повезаног са постојећим климатским разликама у стратегије за смањење ризика од катастрофа и адаптација на климатске промене; Национални напори ка успостављању добре праксе смањења ризика од катастрофа; Различите праксе за смањење ризика од катастрофа које се заснивају на вишеструким опасностима; Спречавања нових и смањење постојећих ризика од катастрофа кроз спровођење интегрисаних и инклузивних економских, структурних, правних, социјалних, здравствених, културних, образовних, еколошких, технолошких, политичких и институционалних мера; Интеграција смањења ризика од катастрофа у развојне програме и планове, као и обезбеђење ресурса (људских и финансијских) неопходних за спровођење тих планова.

Литература:

Обавезна литература:

Франсоа Валтер., (2012) *Катастрофа – једна културна историја од XVI до XXI века*, Академска књига, Нови Сад.
Н.Бострон., М.Ћирковић.,(2011). *Ризици глобалних катастрофа,*Хеликс, Београд.
Цветковић, В. (2017). *Методологија истраживања катастрофа и ризика: теорије, концепти и методе*. Београд: Задужбина Андрејевић.
Цветковић, В., Бошковић, Д., Јанковић, Б., & Андрић, С. (2017). *Перцепција ризика од ванредних ситуација*. Београд: Криминалистичко-полицијска академија.
Јаковљевић, В., Цветковић, В., & Гачић, Ј. (2015). Природне катастрофе и образовање. Београд: Факултет безбедности, Универзитет у Београду.

Допунска литература:

Stallings, R. A. (2003). *Methods of disaster research*. Xlibris Corporation.
Rodríguez, H., Kennedy, P., Quarantelli, E. L., Ressler, E., & Dynes, R. (2009). *Handbook of disaster research*. Springer Science and Business Media.
Dahlberg, R., Rubin, O., & Vendelø, M. T. (Eds.) (2015). *Disaster research: Multidisciplinary and international perspectives*. Routledge.
Denzin, N. K., & Lincoln, Y. S. (1994). *Handbook of qualitative research*. Sage publications.
Etkin, D. (2014). *Disaster theory: An interdisciplinary approach to concepts and causes*. Butterworth-Heinemann.
National Research Council. (2006). *Facing hazards and disasters: Understanding human dimensions*. National Academies Press.
Alexander, D. E. (2000). *Confronting catastrophe: New perspectives on natural disasters*. Terra and Oxford University

Број часова активне наставе: 6/18	**Теоријска настава: 6**	**Студијки истраживачки рад: 18**

Методе извођења наставе: Предавања, вежбе, консултације, стручне посете, пракса, обука.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	**Поена**	**Завршни испит**	**Поена**
Активност у току предавања	**10**	Писмени испит	
Практична настава		Усмени испит	**60**
Колоквијуми			
Семинари	**30**		
Укупно:	**40**		**60**
100			